

Stanovisko Výboru regiónov na tému: Oznámenie Komisie Rade: „Európska budúcnosť pre Kosovo“

(2006/C 115/11)

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade „Európska budúcnosť pre Kosovo“ KOM (2005) 156, konečné znenie

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 11. mája 2005 požiadať výbor o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie grémia z 12. apríla 2005 poveriť komisiu pre vonkajšie vzťahy vypracovaním stanoviska v tejto veci,

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala v Bruseli 16. – 17. júna 2005,

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala v Solúne 19. – 20. júna 2003,

so zreteľom na rozhodnutie Rady z 14. júna 2004 o zásadách, prioritách a podmienkach európskeho partnerstva so Srbskom a Čiernou Horou, vrátane Kosova;

so zreteľom na oznámenie o pripravenosti Srbska a Čiernej Hory na rokovania o dohode o stabilizácii a pridružení s Európskou úniou (SEC (2005) 478 konečné znenie),

so zreteľom na stanovisko parlamentného zhromaždenia Rady Európy o súčasnej situácii v Kosove, ktoré bolo prijaté 3. júna 2005 (dok. 10572, spravodajca pani Marianne Tritz),

so zreteľom na správu Generálneho tajomníka o dočasnej civilnej správe OSN v Kosove z 23. mája 2005 (dok. 05 – 33918),

so zreteľom na rezolúciu bezpečnostnej rady OSN č. 1244 (1999) z 10. júna 1999,

so zreteľom na dohodu o spolupráci medzi Výborom regiónov a Kongresom miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy z 13. apríla 2005, VR 62/2005,

So zreteľom na svoje stanovisko „Úloha miestnych a regionálnych orgánov Európskej únie v procese demokratickej konsolidácie v regióne západného Balkánu“ (VR 101/2003, konečné znenie) (1)

so zreteľom na závery prijaté účastníkmi konferencie, ktorá sa konala 22. júna 2005 v Prištine (Vyhlásenie z Prištiny), CdR 145/2005 fin,

so zreteľom na návrh stanoviska (VR 143/2005 rev. 2), ktoré bolo prijaté 15. septembra 2005 komisiou pre vonkajšie vzťahy (Spravodajca: pán Tomáš Štebe, primátor mesta Mengeš (SI/EES)),

si želá predstaviť pohľad na Európsku budúcnosť Kosova z miestneho a regionálneho pohľadu,

keďže:

- (1) Závery predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala v Solúne 19. a 20. júna 2003 vytvorili pre celý región západného Balkánu perspektívu Európskej budúcnosti. Táto perspektíva bola potvrdená závermi predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala v Bruseli 16. a 17. júna 2005.
- (2) Vo všetkých krajinách západného Balkánu, medzi nimi aj v Kosove, sa v súčasnosti zaznamenáva pozitívnymi zmena v prístupe, a to aj čo sa týka vzťahov s medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu (ICTY). Tieto zmeny sú významným krokom pre ich prípadnú európsku integráciu. Avšak je potrebné uskutočniť pokroky v ďalších oblastiach.

(1) Ú. v. EÚ C 73, 23.3.2004, s. 1

- (3) Čo sa týka Kosova, ľudia prejavili umiernenosť po rezignácii bývalého premiéra Haradinaja a vláda preukázala politickú vyspelosť pri hladkom prechode k novej vláde Kosova, ktorú vedie premiér Kosumi. Toto všetko bolo sprevádzané obnoveným kompromisom pokračovať v programe bývalej vlády, ktorého hlavným cieľom bolo zavedenie noriem OSN.
- (4) Kosovská vláda prijala 22. februára 2005 dokument „reforma miestnej správy – pracovný program pre rok 2005“. Cieľom reformy je zlepšiť služby na miestnej úrovni a prispieť tak k: a) zabezpečeniu vlády a udržateľných životných podmienok pre všetkých ľudí v Kosove; b) integrácii všetkých komunit do demokratických štruktúr v Kosove; c) zavedeniu a konsolidácii fungujúcich demokratických inštitúcií v Kosove tak, ako to právne predpisy vyžadujú.
- (5) Naďalej pokračujú aktivity v oblasti hospodárskej integrácie Kosova v regióne. Úsilie vyvíjané v tomto smere má za cieľ zlepšiť pretrvávajúcu ťažkú hospodársku situáciu v Kosove, vrátane nízkej úrovni príjmov, vysokej miery nezamestnanosti a veľkému deficitu v oblasti infraštruktúr. Urgentne je potrebné zaviesť právny rámec pre jasne definované vlastnícke práva.
- (6) V súčasnosti prebiehajúci ambiciózná a dôkladná revízia zavádzania právnych noriem by mala viesť k stanoveniu budúceho štatútu Kosova. Silné, samosprávne a multietnické miestne a mestské orgány sú podmienkou pre dlhotrvajúci mier a prosperitu v Kosove ako aj kľúčovým prvkom v každej dohode o budúcom štatúte Kosova.
- (7) V záverečnom vyhlásení z konferencie o úlohe miestnych a regionálnych orgánov EÚ v procese demokratickej konsolidácie v regióne západného Balkánu, ktorú spoločne usporiadali Výbor regiónov, Európska komisia, Kongres miestnych a regionálnych orgánov Rady Európy a Pakt stability pre juhovýchodnú Európu 22. júna 2005 v Prištine, sa zdôrazňuje, že ak ľudia v Kosove si želajú mať budúcnosť v Európskej únii, je životne dôležité uskutočniť proces decentralizácie a zaviesť systém zastupiteľskej demokracie, v ktorej by sa plne dodržiavali demokratické hodnoty a práva menšín,

prijal na svojom 62. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 16. a 17. novembra 2005 (zasadnutie zo 16. novembra).

1. Postoj Výboru regiónov

1.4 **zastáva názor**, že miestne a regionálne orgány v Kosove a EÚ by mali pomôcť úspešne zvládnuť výzvu Európskej budúcnosti pre Kosovo;

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** závery, ku ktorým dospela Komisia vo svojom oznámení „Európska budúcnosť pre Kosovo“ (KOM(2005) 156, konečné znenie), ktoré predstavuje rámec pre ukončenie súčasnej bezvýhodiskovej situácie v oblasti rozvoja demokratickej a multietnickej spoločnosti v Kosove, aby jej bolo možné zabezpečiť účasť v regióne v miere a prosperite;

1.2 **víta** oznámenie o pripravenosti Srbska a Čiernej Hory na rokovania o dohode o stabilizácii a pridružení s Európskou úniou (SEK(2005) 478, konečné znenie), v ktorom sa dospelo k pozitívnemu odporúčeniu v tom smere, aby boli otvorené rokovania o stabilizácii a pridružení, za podmienok, že Srbsko a Čierna Hora budú pokračovať v svojej príprave konštantným spôsobom;

1.3 **víta** závery predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala 16. a 17. júna 2005 ako aj pripojené vyhlásenie o Kosove, v ktorom sa zdôrazňuje, že výsledok celkovej revízie situácie v Kosove nebol predvídateľný: zavedenie právnych predpisov, najmä tých, ktoré boli označené ako prioritné a decentralizačný proces majú osobitnú dôležitosť;

1.5 **víta** záväzok Komisie zamerať sa na špecifickú situáciu a konkrétne potreby Kosova, aby bolo možné napredovať v procese stabilizácie a pridružení;

1.6 **víta** aktívne zameranie sa na rozvoj a reformu potrieb Kosova so záväzkom zmobilizovať zdroje Komisie na urýchlenie tohto rozvoja a reforiem,

1.7 **podporuje** návrh Európskej komisie preskúmať nové spôsoby, ktorými by bolo Kosovu umožnené plne využívať prostriedky z vhodných nástrojov Európskej únie;

1.8 **považuje** za veľmi dôležitý politický dialóg medzi komunitami v Kosove a medzi úradmi v Belehrade a Prištine, nakoľko ide o jediný spôsob, ako dosiahnuť celkovú stabilitu, ktorá je podmienkou pre Európsku integráciu celého regiónu západného Balkánu;

1.9 **víta** počiatočné úsilie vykonané dočasnými samosprávnymi inštitúciami v Kosove (PISG – Provisional Institutions of Self Government) v oblasti reformy miestnej správy v Kosove;

1.10 **pripomína**, že proces decentralizácie musí byť sprevádzaný skutočným prenosom právomocí a najmä finančných prostriedkov a materiálnych zdrojov adekvátnych na výkon nových kompetencií zverených miestnym a regionálnym orgánom;

1.11 **podporuje** životnú úlohu, ktorú zohrávajú združenia miestnych a regionálnych orgánov v oblasti predstavovania kolektívnych postojov svojim vládam a ako kľúčový nástroj na rozvoj potenciálu pre aktivity vykonávané miestnymi a regionálnymi politikmi;

1.12 **podporuje** zapojenie Komisie do konzultácií na vysokej úrovni s hlavnými medzinárodnými aktérmi v oblasti stanovenia koordinovaného politického prístupu ku Kosovu; Zároveň víta rozhodnutie o začatí celkovej revízie pokroku v zavádzaní právnych predpisov v Kosove.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **vyzýva** Komisiu, aby aktívne zapojila miestne orgány v Kosove do úlohy zavádzania politických, sociálnych a hospodárskych reforiem do praxe v súlade s dodržiavaním zásad subsidiarity, proporcionality a riadnou správou,

2.2 **podporuje** Komisiu v tom, aby podnietila a podporila – v úzkej spolupráci v miestnymi orgánmi – informačné kampane s cieľom informovať občanov EÚ o vzťahoch s Kosovom a informovať občanov Kosova o hodnotách EÚ,

2.3 **podporuje** Komisiu v tom, aby podporila – v úzkej spolupráci v miestnymi orgánmi – výmenné a družobné programy, ktoré pomôžu zvýšiť vzájomné pochopenie medzi občanmi a správnymi orgánmi EÚ a Kosova a zároveň prispievajú k zvýšeniu administratívnej kapacity na miestnej a regionálnej úrovni,

2.4 **odporúča**, aby pomoc Komisie pri inštitucionálnom budovaní brala osobitnú pozornosť na kapacitu miestnych orgánov, najmä čo sa týka zavádzania právnych predpisov a zlepšenia komunikácie medzi centrálnou vládou a miestnymi orgánmi,

2.5 **vyzýva**, aby bolo vyvinuté úsilie v oblasti spolupráce a výmeny skúseností a overených postupov, ktoré sa získali pri zavádzaní predvstupových politických opatrení s miestnymi a regionálnymi orgánmi členských štátov EÚ, kandidátskych krajín a krajín západného Balkánu,

2.6 **zdôrazňuje**, že jedným zo spôsobov, ako rozvíjať dôveru a stabilitu v Kosove a v regióne západného Balkánu je

dôkladná, aktívna cezhraničná spolupráca medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi,

2.7 **vyzýva** subjekty zodpovedné za zavádzanie právnych predpisov, najmä dočasné samosprávne inštitúcie v Kosove (PISG), aby pokračovali v zavádzaní reformy miestnej správy na celom území Kosova a aby pomohli miestnym orgánom v Kosove konať v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy. z tohto dôvodu by sa miestnym a regionálnym orgánom v Kosove malo poskytnúť dostatok finančných, územných a ľudských zdrojov pre výkon ich sociálnych a hospodárskych kompetencií,

2.8 **pripomína** subjektom zodpovedným za zavádzanie právnych predpisov, najmä dočasné samosprávne inštitúcie v Kosove (PISG), že ochrana a podpora regionálnych a minoritných jazykov ako aj kultúrneho dedičstva všetkých komunít sú kľúčovým faktorom v tolerancii a vzájomnom pochopení v rámci pluralistického, multietnického a multikultúrneho Kosova,

2.9 **vyzýva** všetky subjekty zodpovedné za zavádzanie právnych predpisov, najmä dočasné samosprávne inštitúcie v Kosove (PISG), aby umožnili účasť osôb zo všetkých etnických skupín a komunít na rozhodovacom procese, najmä na miestnej a mestskej úrovni. Taktiež podotýka, že multietnické obce a mestá sú kľúčovým prvkom v stabilizačnom a zmierovacom procese v Kosove,

2.10 **odporúča** všetkým subjektom zodpovedným za zavádzanie právnych predpisov, najmä dočasným samosprávnym inštitúciám v Kosove (PISG), aby znásobili svoje úsilie na urýchléní dosiahnutie konkrétnych výsledkov, osobitne čo sa týka návratu utečencov, návratu premiestnených osôb a slobody pohybu pre všetky komunity,

2.11 **žiada** všetky subjekty zodpovedné za zavádzanie právnych predpisov, najmä dočasné samosprávne inštitúcie v Kosove (PISG), aby v spolupráci s európskymi a medzinárodnými inštitúciami podnikli kroky v oblasti dohľadu nad uplatňovaním právnych predpisov a na prípravu na zavedenie právnych predpisov EÚ, aj na miestnej úrovni,

2.12 **odporúča** pracovať v úzkej spolupráci s Kongresom miestnych a regionálnych orgánov Rady Európy (KMROE) a pomáhať k rozvoju širšej spolupráce kosovských orgánov v Európskom demokratickom procese,

2.13 **odporúča**, aby v rámci finančného výhľadu na obdobie 2007 – 2013 bola pridelená dostatočná finančná podpora pre Kosovo.

V Bruseli 16. novembra 2005

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB